

Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникациялар министрлігі

Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 28 қарашадағы № 952 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 19 желтоқсанда № 8993 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2016 жылғы 25 ақпандағы № 224 бұйрығымен

Министерство транспорта и коммуникаций Республики Казахстан

"Темір жол станциясының жұмысын ұйымдастыру" кәсіби стандартын бекіту туралы

Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 25.02.2016 № 224 бұйрығымен.

Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы Еңбек кодексінің 138-5-бабының 3-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған «Темір жол станциясының жұмысын ұйымдастыру» кәсіби стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Кадр және әкімшілік жұмыс департаменті (Е.Е. Хасенов):

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде заңнамада белгіленген тәртіппен мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін, бұқаралық ақпараттар құралдарында ресми жариялануын, соның ішінде Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің интернет-ресурсында және Қазақстан Республикасы Мемлекеттік органдарының интранет-порталында орналастыруды;

«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код

ҚР НҚА ЭББ-гі нақты құжатқа сілтеу QR-коды

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы «Әділет» республикалық мемлекеттік кәсіпорнының ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға көшірмесін жіберуді;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін бес жұмыс күні ішінде мемлекеттік тіркеу туралы және бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауға жіберу туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

А. Жұмағалиев

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрінің
міндетін атқарушы
_____ Қ. Әбсаттаров
2013 жылғы 04 қараша

Қазақстан Республикасы
Көлік және коммуникация министрінің
2013 жылғы 28 қарашадағы
№ 952 бұйрығымен бекітілген

«Темір жол станциясының жұмысын ұйымдастыру» кәсіби стандарты

1. Жалпы бөлім

1. «Темір жол станциясының жұмысын ұйымдастыру» кәсіби стандарты (бұдан әрі – КС) «Құрлық көлігі саласындағы қызметтер» кәсіби қызмет саласындағы біліктілік деңгейіне, құзыретіне, мазмұнына, сапасына және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды анықтайды және:

- 1) еңбек саласы мен кәсіби білім беру саласының өзара қарым-қатынасын реттеуге;
- 2) даярлау, біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау бағдарламаларын әзірлеу талаптарын регламенттеуге;
- 3) персоналды аттестаттау және сертификаттау кезінде жұмысшылардың құзыреттерін бағалау талаптарын регламенттеуге арналған.

2. КС негізгі пайдаланушылары:

- 1) білім беру ұйымдарының түлектері, қызметкерлер;
- 2) ұйымдардың басшылары, ұйымдардың персоналын басқару бөлімшелерінің басшылары мен мамандары;
- 3) білім берудің мемлекеттік бағдарламаларын әзірлейтін мамандар;
- 4) мамандардың кәсіби даярлығын бағалау және біліктілігіне сәйкестігін растау саласындағы мамандар болып табылады.

3. КС негізінде біліктілік сипаттамалары, лауазымдық нұсқаулықтар, ұйымдардың үлгілік оқыту бағдарламалары, үлгілік оқыту жоспарлары, ұжымдық стандарттар әзірленеді.

4. Осы КС мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

- 1) біліктілік – қызметкердің еңбек қызметінің белгілі бір түрі шеңберінде нақты функцияларды сапалы орындауға дайындығы;

2) біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек қызметтерінің стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі параметрлері бойынша жүктелетін қызметкерлердің құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) еңбек заттары – белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағытталған зат;

4) еңбек құралдары – жұмысшының еңбек заттарын бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдар;

5) еңбек қызметінің түрі – еңбек функциялары мен оларды орындауға қажетті құзыреттіктердің тұтас жиынымен құралған кәсіби қызмет саласының құрамдас бөлігі;

6) еңбек функциясы – бизнес-үдеріспен анықталатын және оларды орындауға қажетті құзыреттердің болуын болжамайтын еңбек қызметінің біріктірілген және дербес жиынтығын көрсететін еңбек қызметі түрлерінің бір бөлігі;

7) кәсіби қызмет саласы – жалпы интеграциялық негізі (міндеті, нысандары, технологиялары, соның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) бар және ұқсас еңбек функциялары мен оларды орындайтын құзыреттіліктерінің болжалды жиынынан тұратын саланың еңбек қызметі түрлерінің жиынтығы;

8) кәсіби стандарттың бірлігі – осы қызмет түрі үшін тұтас, аяқталған, қатысымды дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының ашық сипаттамасы тұратын кәсіби стандарттың құрылымдық элементі;

9) кәсіп – арнайы дайындықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде пайда болған арнайы теориялық білім мен практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

10) құзыреттілік – еңбек қызметінде білімін, білігі және тәжірибесін қолдану қабілеті;

11) лауазым – лауазымдық уәкілеттіктер және лауазымдық міндеттер шеңберін жүктейтін жұмыс берушінің құрылымдық бірлігі;

12) міндет – нақты бір еңбек заттары мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен және нәтижеге қол жеткізумен байланысты іс-қимыл жиынтығы;

13) сала – өндіретін өнім, өндіріс технологиясы, негізгі қорлар мен жұмыс жасаушылардың кәсіби біліктері ортақ ұйымдар жиынтығы;

14) салалық біліктілік шеңбері (бұдан әрі - СБШ) – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

15) ұлттық біліктілік шеңбері (бұдан әрі - ҰБШ) – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

16) функционалдық карта – сол немесе өзге де кәсіби қызмет саласы шеңберінде белгілі бір қызмет түрін орындайтын жұмысшының еңбек функциялары мен міндеттерінің құрылымдық сипаттамасы.

2. КС паспорты

5. КС паспорты мынаны анықтайды:

1) экономикалық қызмет түрі (кәсіптік қызмет саласы):

Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші (бұдан әрі - 03-2007 ҚР МЖ) «52.21 Құрлық көлігі саласындағы қызметтер»;

2) экономикалық қызмет түрінің (кәсіптік қызмет саласының) негізгі мақсаты:

станция жұмысын ұйымдастыру;

3) осы КС 1-қосымшасына сәйкес біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері.

3. Еңбек қызметі түрлерінің (кәсіптің) карточкалары

1-параграф «Станция диспетчері»

6. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4, СБШ бойынша – 4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 3146 «Диспетчерлер (авиациялықтан басқа)»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: станция диспетчері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – сұрыптайтын жүйе жұмысын координациялау;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Станция диспетчерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 1-кестесінде келтірілген.

2-параграф «Маневрлік диспетчері»

7. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4, СБШ бойынша – 4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 3146 «Диспетчерлер (авиациялықтан басқа)»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: маневрлік диспетчері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – маневрлік аудандардың және сұрыптайтын құралдардың (төбешіктер, созатын жолдар) кірме жолдар, тиеу-түсіру бөлімшенің жұмыстарын координациялау;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Маневрлік диспетчерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 2-кестесінде келтірілген.

3-параграф «Жүк диспетчері»

8. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4, СБШ бойынша – 4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 3146 «Диспетчерлер (авиациялықтан басқа)»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: жүк диспетчері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – вагондардың тәуліктік тұруын орындау мен вагондарды тиеу, түсіру бойынша жұмыстарды координациялау;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Жүк диспетчерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 3-кестесінде келтірілген.

4-параграф «Орталықтандырылған станциялық бекет операторы»

9. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3-4, СБШ бойынша – 3-4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7511 «Теміржол көлігі жол машиналары мен механизмдеріне қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмысшылар кәсіптері»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: орталықтандырылған станциялық бекет операторы;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – бір дара пункттың аумағында поезд қозғалысын ұйымдастыру;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Орталықтандырылған станциялық бекет операторының еңбек

жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 4-кестесінде келтірілген.

5-параграф «Парк бойынша кезекші»

10. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

- 1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 5, СБШ бойынша – 5;
- 2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 4133 «Көлікте есеп жүргізумен айналысатын қызметкерлер»;
- 3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: парк бойынша кезекші;
- 4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – поездарды өткізу мен аттандыру, қабылдаумен байланысты барлық операциялар бойынша жұмыстарды координациялауды қамтамасыз ету;
- 5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Парк бойынша кезекшінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 5-кестесінде келтірілген.

6-параграф «Сигналшы»

11. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

- 1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3, СБШ бойынша – 3;
- 2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 8312 «Тежегіш жұмысшылары, жол бұрушылар және тіркеушілер»;
- 3) лауазымның (кәсіптің) мүмкін атаулары: сигналшы;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – ауыспалы сигналдың сақталуын қамтамасыз ету және қондыру жұмыстарын жүргізу;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Сигналшының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 6-кестесінде келтірілген.

7-параграф «Сұрыптайтын төбешік бойынша кезекші»

12. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3, СБШ бойынша – 3;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 4133 «Көлікте есеп жүргізумен айналысатын қызметкерлер»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: сұрыптайтын төбешік бойынша кезекші;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – маневрлік жұмысты жасау кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Сұрыптайтын төбешік бойынша кезекшінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 7-кестесінде келтірілген.

8-параграф «Сұрыптайтын төбешік бойынша оператор»

13. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3-4, СБШ бойынша – 3-4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7511 «Теміржол көлігі жол машиналары мен механизмдеріне қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмысшылар кәсіптері»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: сұрыптайтын төбешік бойынша оператор;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – орталықтандырылған мерген мен сигналдарды басқаруды аудару жұмыстарын жүргізу;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Сұрыптайтын төбешік бойынша оператордың еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 8-кестесінде келтірілген.

9-параграф «Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеуші»

14. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2-4, СБШ бойынша – 2-4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 8312 «Тежегіш жұмысшылары, жол бұрушылар және тіркеушілер»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеуші;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – тежегіш башмактармен тежеу арқылы вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу жұмыстарын жүргізу;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің

ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеушінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 9-кестесінде келтірілген.

10-параграф «Жүк поездарының кондукторы»

15. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3-4; СБШ бойынша – 3-4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 5112 «Қоғамдық көліктің кондукторлары»;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: жүк поездарының кондукторы;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – натурлық парағы бойынша жіберілетін поезддің құрамымен машинисттің танысуы мен вагондарға тасымалдау құжаттарын тапсыру мен қабылдау жұмыстарын жүргізу;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Жүк поездарының кондукторының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 10-кестесінде келтірілген.

4. КС бірліктерінің тізімі

16. КС бірліктерінің тізімі осы КС 3-қосымшасының 1-10-кестелерінде келтірілген және шифр мен КС бірліктері атауларынан тұрады.

5. КС бірліктерінің сипаттамасы

17. КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 4-қосымшасының 1-10-кестелерінде келтірілген.

6. Осы КС негізінде берілетін сертификаттардың түрлері

18. Осы КС негізінде мамандардың кәсіптік дайындығын бағалау және біліктілік сәйкестігін растау саласындағы ұйымдармен сертификаттар беріледі.

19. Осы КС негізінде берілетін сертификаттың түрлері сертификат алу үшін игеру қажет болатын осы КС 3-қосымшасында көзделген КС бірліктерінің тізіміне сәйкес анықталады.

7. КС әзірлеушілері, келісу парағы, сараптамасы және тіркелуі

20. КС әзірлеуші Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігі болып табылады.

21. КС келісу парағы осы КС 5-қосымшасында келтірілген.

**«Темір жол станциясының
жұмысын ұйымдастыру»
кәсіби стандартына
1-қосымша**

Біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметі (кәсіптің) түрлері

№ р /с	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының үрдісі ескерілген кәсіп атауы	ҚР МЖ 01-2005 сәйкес кәсіп атауы	СБШ біліктілік деңгейлері	БТБА бойынша разряды
1	Сұрыптайтын жүйе жұмысын координациялау	Станция диспетчері	Станция диспетчері	4	-
2	Маневрлік аудандардың және сұрыптайтын құралдардың (төбешіктер, созатын жолдар) кірме жолдар, тиеу-түсіру бөлімшенің жұмыстарын координациялау	Маневрлік диспетчері	Маневрлік теміржол станция диспетчері	4	-
3	Вагондардың тәуліктік тұруын орындау мен вагондарды тиец, түсіру бойынша жұмыстарды координациялау	Жүк диспетчері	Диспетчер	4	-
4	Маневрлік жұмысты істеу кезінде және поезддарды өткізу, аттандыру, қабылдау кезінде көрінетін және дыбысты сигнал беру	Орталықтандырылған станциялық бекет операторы	Орталықтандырылған бекет операторы	3-4	2-6
5	Поезддарды өткізу мен аттандыру, қабылдаумен байланысты барлық операциялар бойынша жұмыстарын координациялау	Парк бойынша кезекші	Теміржол станциясының парк бойынша кезекшісі	5	-
6	Ауыспалы сигналдың сақталуын қамтамасыз ету және қондыру	Сигналшы	Сигналшы	3	4
7	Маневрлік жұмысты жасауды қауіпсіздікті қамтамасыз ету	Сұрыптайтын төбешік бойынша кезекші	Сұрыптайтын төбешік бойынша кезекші	4	-
8	Орталықтандырылған мерген мен сигналдарды басқаруды аудару	Сұрыптайтын төбешік бойынша оператор	Сұрыптайтын төбешік бойынша оператор	3-4	4-7
9	Тежегіш башмақтармен тежеу арқылы вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу	Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеуші	Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеуші	2-4, 3	1-5
10	Натурлық парағы бойынша жіберілетін поезддің құрамымен машинисттің танысуы мен вагондарға тасымалдау құжаттарын тапсыру мен қабылдау	Жүк поезддары кондукторы	Жүк поезддары кондукторы	3-4	2-6

Ескертпе: БТБА – Қазақстан Республикасы жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы, 1-шығарылым, Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2009 жылғы 30 қарашадағы № 343-ө-м бұйрығымен бекітілген.

**«Темір жол станциясының
жұмысын ұйымдастыру»
кәсіби стандартына
2-қосымша
1-кесте**

**1. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Станция диспетчері еңбек
жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар**

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары және кірме жолдар, өндірістік теміржол көлігі	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайы	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
4	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	3 жылдан кем емес
	Жоғары кәсіптік (техникалық) білім	Жұмыс өтіліне талап қойылмайды

2-кесте

**2. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Маневрлік диспетчерінің
еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар**

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары және кірме жолдар, өндірістік теміржол көлігі	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
4	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	3 жылдан кем емес
	Жоғары кәсіптік (техникалық) білім	Жұмыс өтіліне талап қойылмайды

3-кесте

**3. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Жүк диспетчерінің еңбек
жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар**

	Теміржол станциялары және кірме жолдар, өндірістік теміржол көлігі
--	--

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)		
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
4	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	1 жылдан кем емес

4-кесте

4. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Орталықтандырылған станциялық бекет операторының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары.	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Алдын ала медициналық қаралу және сол мамандыққа жарамдылық туралы дәйектеме алу. Зақымданғандарға дәрігерге дейінгі көмек көрсету және өрт қауіпсіздігі, еңбек қауіпсіздігі бойынша кірме нұсқамадан өткендер; жұмыстың орындалу әдістері және қауіпсіз тәсілдерді оқыту мен жұмыс орнында алғашқы нұсқамадан өткендер	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Жалпы орта білім не техникалық және кәсіптік орта білімнің бар болуы кезіндегі практикалық тәжірибе және/не кәсіптік дайындық (бір жылға дейінгі кәсіптік дайындық бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорындағы оқулар)	Жұмыс өтіліне талап қойылмайды
4	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	2 жылдан кем емес

5-кесте

5. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Парк бойынша кезекшінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін	

СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
5	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	Бағыт бойынша жұмыс өтілі 1 жылдан кем емес
	Жоғары кәсіптік (техникалық) білім	Жұмыс өтіліне талап қойылмайды

6-кесте

6. Кәсібі бойынша ықтимал мүмкін жұмыс орындары Сигналшының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықтан соң	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Жалпы орта білім не техникалық және кәсіптік орта білімнің бар болуы кезіндегі практикалық тәжірибе және/не кәсіптік дайындық (бір жылға дейінгі кәсіптік дайындық бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорындағы оқулар)	2 жылдан кем емес

7-кесте

7. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Сұрыптайтын төбешік бойынша кезекшінің еңбек жағдайына, білім және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықтан соң	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
5	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	Поезд қозғалысымен байланысты лауазымдардағы жұмыс өтілі 1 жылдан кем емес

8-кесте

8. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Сұрыптайтын төбешік операторының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықтан соң	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Жалпы орта білім не техникалық және кәсіптік орта білімнің бар болуы кезіндегі практикалық тәжірибе және/не кәсіптік дайындық (бір жылға дейінгі кәсіптік дайындық бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорындағы оқулар)	2 жылдан кем емес
4	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	3 деңгейде 2 жыл

9-кесте

9. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеушінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары және кірме жолдар, өндірістік теміржол көлігі	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Мүмкін зиянды жағдайлар – шудың жоғары деңгейі, вибрацияның жоғары деңгейі, жұмыс аймағындағы ауаның жоғары тозаңдылығы мен газдылығы	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықтан соң	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Негізгі орта білімнен төмен емес, жалпы орта білімнің бар болуы кезіндегі практикалық тәжірибе және/не кәсіптік дайындық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар, кәсіпорындағы білім не оқу).	Жұмыс өтіліне талап қойылмайды
3		2 деңгейде 2 жыл

	Жалпы орта білім не техникалық және кәсіптік орта білімнің бар болуы кезіндегі практикалық тәжірибе және/не кәсіптік дайындық (бір жылға дейінгі кәсіптік дайындық бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорындағы оқулар)	
4	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	3 деңгейде 2 жыл

10-кесте

10. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары Жүк поездары кондукторының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теміржол станциялары және кірме жолдар, өндірістік теміржол көлігі	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	-	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының Заңнамасы бойынша Жұмысқа рұқсат: медициналық куәландырылғаннан кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықтан соң	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Жалпы орта білім не техникалық және кәсіптік орта білімнің бар болуы кезіндегі практикалық тәжірибе және/не кәсіптік дайындық (бір жылға дейінгі кәсіптік дайындық бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорындағы оқулар)	Кемінде 2 жыл
4	Қосымша кәсіптік дайындықты техникалық және кәсіптік білім	3 деңгейде 2 жыл

**«Темір жол станциясының
жұмысын ұйымдастыру»
кәсіби стандартына
3-қосымша**

КС бірліктерінің тізімі

1-кесте

1. «Станция диспетчерінің» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Станцияның бірлік ауысымына оперативті басшылықты жүзеге асыру
2 Ф	Поездерді қабылдау мен аттандыруды ұйымдастыру
3 Ф	Станцияның істелген жұмысына диспетчерлік график жүргізу

2-кесте

2. «Маневрлік диспетчерінің» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Поездарды қалыптастыру бойынша маневрлік жұмыстарға оперативтік басшылық ету және ұйымдастыру
2 Ф	Тасымалдау құжаттамаларды және поездік ақпараттарды өңдеу
3 Ф	Станцияның бірыңғай ауысымын оперативтік басшылық етуді жүзеге асыру, станцияның қазіргі жұмысын жоспарлауды жүргізу

3-кесте

3. «Жүк диспетчерінің» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Жергілікті жұмыс жоспарын орындауды қамтамасыз ету
2 Ф	Жүк құжаттарын өңдеуді есепке алу
3 Ф	Вагондардың болуын есепке алуды және олардың станция жолдарында орналасуын жүргізу

4-кесте

**4. «Орталықтандырылған станциялық бекет операторының» еңбек
қызметінің (кәсіптің) түрі**

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Орталықтандырылған бекеттен жергілікті басқару пульті немесе орталықтанған жолға бұру тетігін аудару бойынша жұмыстарды ұйымдастыру
2 Ф	Басқару аспаптарының көрсетулері бойынша бағыттарды дайындаудың дұрыстылығын бақылау

3 Ф	Маневрлік жұмыстарды жасау және поездерді өткізу, аттандыру, қабылдау кездерінде Дауысы бар және көрінетін сигналдарды беру
-----	---

5-кесте

5. «Парк бойынша кезекшінің» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Маневрлік жұмыс пен поездердің қозғалысын ұйымдастыру бойынша жұмысты жоспарлау. Маневрлік жұмыс пен поездердің қозғалысын ұйымдастыру
2 Ф	Лауазымдық міндеттер және ережелер, нұсқаулар, әрекеттегі кеңестерді ұстанумен бекітілген аудан аумағындағы станциядағы маневрлік жұмысты жасау және поезд қозғалысын жасауға басшылық ету
3 Ф	Орнатылған ережелермен сәйкес поездер қозғалысын қауіпсіздікпен қамтамасыз ету

6-кесте

6. «Сигналшының» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Ауыспалы сигналдарды сақтауды қамтамасыз ету және орнату
2 Ф	(Тежегіш құралдармен)тежегіш башмақтары бар құрамдар мен жолдарда тұрған вагондарды бекіту
3 Ф	Жолдың бос болуын тексеру, орталықтандырылған жол бұруларды курбелмен аударуды тексеру

7-кесте

7. «Сұрыптайтын төбешік бойынша кезекшінің» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Сұрыптайтын төбешікте вагондарды қайта шығару бойынша жұмыстарды басқару
2 Ф	Төбешіктен құрамдарды тарату режимін орнату, маневрлік жұмысты жасау тәртібін қиыстыру
3 Ф	Төбешік құралдарын күтуді бақылау

8-кесте

8. «Сұрыптайтын төбешік операторының» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Басқару пультімен механизациялау мен автоматтандыру сұрыптайтын төбешіктерде құрамдарды таратуды басқару
2 Ф	Бақылау-өлшеуіш аспаптарының көрсетулері бойынша төбешіктер құралдарының дұрыс жұмыс істеуін бақылау

9-кесте

9. «Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеушінің» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

--	--

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу
2 Ф	Жұмыстарды орындау кезінде жүктер мен вагондардың сақталуын, қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету

10-кесте

10. «Жүк поездары кондукторының» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Жиналатын, тасылатын, ауыстыратын және шарушылық поездеріне қызмет көрсету, олардағы тасымалданатын жүктердің сақталуын қамтамасыз ету
2 Ф	Маневрлік жұмыс жасау кезінде сүйемелденетін поездердің қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету

Ескертпе: Ф – функция.

**«Темір жол станциясының
жұмысын ұйымдастыру»
кәсіби стандартына
4-қосымша**

КС бірліктерінің сипаттамасы

1-кесте

1. СБШ 4-деңгейіндегі «Станция диспетчері» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жылжымалы құрам, сигнал беру, орталықтандыру және блокадалау құралдары.	Радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, диспетчерлік байланысының құралдары.	1-1 М Станцияның техникалық құралдарын тиімді пайдаланумен қамтамасыз ету, маневрлік құралдар мен бригадаларды бөлу, сұрыптайтын жүйенің оның ішінде бұрыштық ағындарды жіберу жұмыстарының координациялау	Сұрыптайтын жүйенің жұмыстарын координациялау кезіндегі өзіндік нормалау дағдылары. Нақтылау, станцияның техникалық құралдарын тиімді пайдаланумен қамтамасыз ету нәтижесіне баға беру	Жақындаулар, принциптер және теміржолды техникалық пайдалану тәсілдері, поездер қозғалысы және маневрлік жұмысы бойынша, жолдық жұмыстарды жасау кезінде қауіпсіз қозғалыспен қамтамасыз ету, сигнал беру бойынша нұсқаулар; жүктерді тасымалдау туралы білім. Экономика негіздері және өндірісті басшылық ету, теміржол көлігіндегі жұмыскерлердің еңбек және демалыс режимі, диспетчерлік байланысының құралдары және ССБАЖ пен жұмыс жағдайындағы микропроцессорлық аппаратурамен қолдану және жұмыс істеу принципі туралы білім
			1-2 М Станция жұмысын жоспарлауды қазіргі депо бойынша кезекші мен локомотивті диспетчермен, бөлімше бойынша кезекшімен бірге қамтамасыз ету	Нақтылау қазіргі депо бойынша кезекші мен локомотивті диспетчермен, бөлімше бойынша кезекшімен бірге станция жұмысын жоспарлау нәтижесіне жауапкершілік	Жақындаулар, принциптер және станция жұмысының технологиялық процесстері мен техник-өкімді актілер, станцияның қазіргі жоспарын бірігіп құру үшін станция жұмыс тәсілдері туралы білім. Еңбекке ынталандыру мен уәждемелеу тәсілдері туралы білім

			1-3 М вагондарға техникалық қызмет көрсету пунктінің ауысымды шебері және локомотивті депо кезекшісі, тасымалдау бөлімше бойынша кезекшімен станция жұмыстарын келісу	Тапсырмаларды нақтылау, міндет қою, станция жұмыстарын келісу кезіндегі вагондарға техникалық қызмет көрсету пунктінің ауысымды шебері және локомотивті депо кезекшісі, тасымалдау бөлімше бойынша кезекшінің қызметі нәтижесіне баға беру. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және станция жұмысының технологиялық процесстері мен технико-өкімді актілер, станцияның қазіргі жоспарын бірігіп құру үшін станция жұмыс тәсілдері, техникалық қызмет көрсету пунктінің ауысымды шебері және локомотивті депо кезекшісі, тасымалдау бөлімше бойынша кезекшімен станция жұмыстарын келісу үшін тәсілдері туралы білім. Еңбекке ынталандыру мен уәждемелеу тәсілдері туралы білім
2 Ф	Жылжымалы құрам, техникалық құралдар мен жабдықтар	Радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, диспетчерлік байланысының құралдары және ССБАЖ пен жұмыс жағдайындағы микропроцессорлық аппаратура	2-1 М Жүк жұмыстары мен поездерді аттандыру мен қабылдау бойынша жоспардың орындалуын бақылау және станция жұмысын қамтамасыздандыратын, басқа қызметтегі жұмысшылардың істерін координациялау	Тапсырмаларды нақтылау, міндет қою және станция жұмысын қамтамасыз ету жұмысшыларының қызмет нәтижесіне баға беру. жүк жұмыстары мен поездерді аттандыру мен қабылдау мен жұмысшылардың істерін координациялау кезіндегі өзіндік нормалау және өзіндік анықтау дағдылары. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және теміржолды техникалық пайдалану тәсілдері, поездер қозғалысы және маневрлік жұмысы бойынша, жолдық жұмыстарды жасау кезінде қауіпсіз қозғалыспен қамтамасыз ету, сигнал беру бойынша нұсқаулар; жүктерді тасымалдау туралы білім. Еңбекке ынталандыру мен уәждемелеу тәсілдері туралы білім
			2-2 М БАЖ – станциясы және жолдық есептейтін орталықтан басқа ақпаратты және құрамдарды ажырату, станция жолдарындағы вагондар мен құрамдарды болуы мағлұматтар, поездердің жақындауы туралы алдын ала ақпаратты алу және сұрау	Тапсырмаларды нақтылау және станция жолдарындағы вагондар мен құрамдарды болуы мағлұматтар, поездердің жақындауы туралы мағлұматтарды қабылдау нәтижесіне баға беру. БАЖ – станциясы және жолдық есептейтін орталықпен жұмыс кезіндегі өзіндік нормалау және өзіндік анықтау дағдылары. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және диспетчерлік байланысының құралдары және ССБАЖ пен жұмыс жағдайындағы микропроцессорлық аппаратурамен қолдану туралы білім. Теміржол станциясының пайдалану жұмыстары. Экономика негіздері және өндірісті басшылық ету, теміржол көлігіндегі жұмыскерлердің еңбек және демалыс режимі, диспетчерлік байланысының құралдары және ССБАЖ пен жұмыс жағдайындағы микропроцессорлық аппаратура

					мен қолдану және жұмыс істеу принципі туралы білім
3 Ф	Жылжымалы құрам	Диспетчерлік өкімдер журналы	3-1 М Ауысымдық тапсырмалардың орындалуына талдау	Тапсырмаларды нақтылау және ауысымдық тапсырмалардың орындалуына талдау нәтижесіне баға беру. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және техникөкімді актілердің жұмыс істеу тәсілдері. Жүктерді тасымалдау және қозғалыс графиктері. теміржол көлігіндегі жұмыскерлердің еңбек және демалыс режимі туралы білім
			3-2 М Маневрлік жұмыс және қозғалыс қауіпсіздік ережелерінің жұмысшылармен орындалуын бақылау, орнатылған теміржолды техникалық пайдалану ережелері, маневрлік жұмыстары мен поезд қозғалысы бойынша нұсқаулықтар, бұйрықтарды талаптау, өкімдер мен маневрлік жұмыс пен поезд қозғалысы бойынша жоғары тұрған органдардың нұсқаулары, қозғалыс қауіпсіздігі, еңбек қорғау және техника қауіпсіздігі	Тапсырмаларды нақтылау және маневрлік жұмыс және қозғалыс қауіпсіздік ережелерінің жұмысшылармен орындалу нәтижесіне баға беру. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және теміржолды техникалық пайдалану тәсілдері, поездер қозғалысы және маневрлік жұмысы бойынша, жолдық жұмыстарды жасау кезінде қауіпсіз қозғалыспен қамтамасыз ету, сигнал беру бойынша нұсқаулар; жүктерді тасымалдау туралы білім Экономика негіздері және өндірісті басшылық ету, теміржол көлігіндегі жұмыскерлердің еңбек және демалыс режимі, диспетчерлік байланысының құралдары және СС-БАЖ пен жұмыс жағдайындағы микропроцессорлық аппаратурамен қолдану және жұмыс істеу принципі туралы білім

2-кесте

2. СБШ 4-деңгейіндегі «Теміржол станциясының маневрлік диспетчері» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Поез	Пульт-табло, Радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі,	1-1 М Техникалық құрылғыларды тиімді қолдану, жергілікті вагондарды өңдеу, поездерді ажырату-қалыптастыру бойынша маневрлік жұ-	Тапсырмаларды нақтылау, вагондарды өңдеу, поездерді ажырату-қалыптастыру бойынша маневрлік жұмысты басшылық ету және оперативтік жос-	Жақындаулар, принциптер және теміржолды техникалық пайдалану тәсілдері, поездер қозғалысы және маневрлік жұмысы бойынша, жолдық жұмыстарды жасау кезінде қауіпсіз қозғалыспен

		телефондық байланыс құралдары	мысты басшылық ету және оперативтік жоспарлауды іске асыру	парлауды іске асыру нәтижесіне баға беру. Техникалық құрылғыларды қолдану кезіндегі өзіндік анықтау және өзіндік нормалау дағдылары	қамтамасыз ету, сигнал беру бойынша нұсқаулар. Қазақстан Республикасының теміржол туралы устав жайлы білім
			1-2 М Тиеу және түсіру бөлімшелер, кірме жолдар, сұрыптағыш құралдар және маневрлік аудандардың жұмысын координациялау	Тапсырмаларды нақтылау, сұрыптағыш құралдар және маневрлік аудандардың жұмыс нәтижесіне баға беру. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және жүктер мен жолаушыларды тасымалдау, маневрлік аудандарды бөлу тәсілдері туралы білім. Еңбекке ынталандыру мен уәждемелеу тәсілдері туралы білім
			1-3 М Техникалық-төбешіктік құрылғы бүкіл комплексін тиімді пайдалану және жұмысты орындауға ең кіші материалдық жұмсаулармен жүк поездерінің жоспарын қалыптастыру және қозғалыс графигіне сәкес 3-4 сағаттық кезең бойынша поездерді аттандыру, ажырату-қалыптастыру жоспарларын орындауды ұйымдастыру мен жоспарлау	Тапсырмаларды нақтылау, міндет қою және қозғалыс графигіне және жүк поездерін қалыптастыру жоспарына сәйкес, айлық жұмыс жоспарын қалыптастыру кезіндегі жұмыстың нәтижесіне баға беру	Қазақстан Республикасының темір жол туралы устав жайлы білім. Көлемді анықтау кезіндегі жобалау мен жүйелік талдау методологиясы, теміржолды техникалық пайдалану, поездер қозғалысы және маневрлік жұмысы бойынша, жолдық жұмыстарды жасау кезінде қауіпсіз қозғалыспен қамтамасыз ету, сигнал беру бойынша нұсқаулар туралы білім
2 Ф	Поез	Депоге локомотивтердің қайтарылу жоспары, поезд қозғалысының графигі	2-1 М Аттандыру паркіне құрамдарды уақтылы қоюды қамтамасыз ету	Тапсырманы нақтылау, аттандыру паркіне құрамдарды уақтылы қоюды қамтамасыз ету нәтижесіне баға беру	Жақындаулар, принциптер және станция учаскесі жұмысының технологиялық процесстері, жол профилі, схемалар, жүктерді тасымалдау туралы білім. Еңбекке ынталандыру мен уәждемелеу тәсілдері туралы білім
			2-2 М Маневрлік жұмысты орындалғаны туралы диспетчерлік графикті жүргізу, Маневрлік бригадалардың жұмысын есепке алу	Диспетчерлік графикті жүргізу кезіндегі өзіндік нормалау дағдылары. Маневрлік бригадалардың жұмыс нәтижесіне баға беру. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және жүктерді және жолаушыларды тасымалдау тәсілдері, бұйрықтарды қолдану, өкімдер және басқа басшылық нұсқаулар туралы білім. Еңбекке ынталандыру мен уәждемелеу тәсілдері туралы білім
3 Ф	Маневрлік жұмыс	Нормативті құжаттар	3-1 М Маневрлік жұмыс пен қозғалыс қауіпсіздік ережелері жұмысшылармен орындалуын бақылау	Тапсырманы нақтылау, міндет қою маневрлік жұмыс пен қозғалыс қауіпсіздік	Маневрлік жұмысты жасау кезінде қозғалыс қауіпсіздігі бойынша, сигнал беру бойынша нұсқаулар туралы білім

				ережелері жұмысшы- лармен орындалу нәтижесіне баға беру	
--	--	--	--	---	--

3-кесте

3. СБШ 4-деңгейіндегі «Теміржол станциясының жүк диспетчері» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Поез	Маневрлік жұмыс	1-1 М Бүкіл станция бойынша вагондардың тәуліктік тұруын орындау, вагондарды түсіру, тиеу бойынша жергілікті жұмыстар жоспарын орындауды қамтамасыз ету және басшылық ету	Нақтылау, бүкіл станция бойынша, вагондарды түсіру, тиеу бойынша жұмыстардың орындалуы нәтижесіне баға беру. вагондарды түсіру, тиеу бойынша жұмыстардың жоспарын орындау кезіндегі өзіндік нормалау дағдылары	Жақындаулар, принциптер және маневрлік жұмыс және поездар қозғалысы бойынша нұсқаулар, сигнал беру бойынша, жолдық жұмыстарды жасау кезінде поезд қозғалысының қауіпсіздігі бойынша тасымалдау тәсілдері туралы білім
			1-2 М Бос вагондармен тиеу пункттерін қамтамасыз ету, және де жоспар-тапсырма бойынша түсіруге арналған жергілікті вагондарды тарату	Тапсырмаларды нақтылау, бос вагондармен тиеу пункттерін қамтамасыз ету нәтижесіне баға беру	Жақындаулар, принциптер және қозғалыс графигімен және поездарды қалыптастыру жоспарымен, жүктерді тасымалдау туралы білім. Диспетчерлік орталықтандыру құралдардың жұмысы, бөліктің, станцияның жұмысының технологиялық процестер туралы білім
2 Ф	Жүк	Тасымалдау құжаттары, вагондарды беру бойынша келісім шарттар	2-1 М Істелген жүк жұмыстарына график жүргізу және жүк құжаттарын өңдеудің дұрыстығын бақылау	Тапсырмаларды нақтылау және жүк құжаттарын рәсімдеудің дұрыстығы нәтижесіне баға беру. Істелген жүк жұмыстарына график жүргізу кезіндегі өзіндік нормалау және өзіндік анықтау дағдылары	Жақындаулар, принциптер және жолаушылар мен жүктерді тасымалдау тәсілдері туралы білім. қозғалыс графигері және поездарды қалыптастыру жоспары, жол профилі, техникалы-жарлықты акттер, станция бө-

					лігінің жұмысының технологиялық процесстері
			2-2 М Кірме жолдардың нұсқаумен, жүк поездерінің келуі бойынша жүк тасымалдау құжаттарды өңдеуін жасау	Құжаттарды тексеру кезіндегі өзіндік нормалау дағдылары. Тапсырмаларды нақтылау, жүк тасымалдау құжаттарды өңдеу нәтижесіне баға беру	Жақындаулар, принциптер және жолаушылар мен жүктерді тасымалдау тәсілдері, белгіленген нормаларға сәйкес құжаттарды рәсімдеу тәртібі туралы білім
			2-3 М Талдау жасау және жұмыстағы жарамсыздықты іздеу жағдайлары бойынша барлық талдауларға қатысу	Тапсырмаларды нақтылау, жұмыстағы жарамсыздықты іздеу жағдайлары бойынша талдау жасау нәтижесіне баға беру. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және қозғалыс графигімен және поездарды қалыптастыру жоспарымен, жүктерді тасымалдау туралы білім. Диспетчерлік орталықтандыру құралдардың жұмысы, бөліктің, станцияның жұмысының технологиялық процесстер туралы білім
			2-4 М Жүк және тиеу-түсіру операцияларына, вагондарды беру бойынша келісімшарттың шарттарын орындалуын бақылау жүргізу	Жүк және тиеу-түсіру операцияларына, вагондарды беру кезінде өндік нормалау дағдылары. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және қозғалыс графигімен және поездарды қалыптастыру жоспарымен, жүктерді тасымалдау жұмыс тәсілдері туралы білім
3 Ф	Вагон	Номерлік есепке алу, вагондарды беру және тазалау, нормативті құжаттар. ведомости	3-1 М Вагондардың бар болуын номер бойынша есепке алу және олардың станция жолдарында орналасуында есепке алуын бақылау	вагондардың бар болуын және олардың станция жолдарында орналасуын есепке алу күйін тексеру кезіндегі өзіндік нормалау және өзіндік анықтау дағдылары. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және жүк формасы мен тасымалдау формасы құжаттамаларды жүргізу тәсілдері туралы білім. Жүкті тасымалдау және жүк және багаж тасымалдауы туралы білім
			3-2 М Түнгі уақыттағы тиеу мен түсіруге тазалау және беру тізімдемелерін рәсімдеу	Нақтылау және түнгі уақыттағы тиеу мен түсіруге тазалау және беру тізімдемелерін рәсімдеу нәтижесіне баға беру. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Жақындаулар, принциптер және жолаушылар мен жүктерді тасымалдау тәсілдері, белгіленген нормаларға сәйкес құжаттарды рәсімдеу тәртібі туралы білім

			3-3 М Поез-кабылдаушылар, ақпараттаушы-оператор, техникалық кеңсенің жұмысшыларымен қызметтік міндеттерін орындау кезінде технологиялық және еңбек тәртіптерін ұстануын бақылау	Нақтылау, технологиялық және еңбек тәртіптерін ұстану нәтижесіне баға беру. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	Қазақстан Республикасының темір-жол қаулысы. Жақындаулар, принциптер және маневрлік жұмыс және поезддар қозғалысы, сигнал беру бойынша, жолдық жұмыстарды жасау кезінде поезд қозғалысының қауіпсіздігі бойынша тасымалдау тәсілдері туралы білім
--	--	--	---	---	---

4-кесте

4. СБШ 3-денгейіндегі «Орталықтандырылған бекет операторы» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жылжымалы құрам, станция жолдары, жол бұру аударымдары, блокада-лау және байла-ныс орталық-тандыру, сиг-нал беру құры-лғылары	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостан-ция, шам, кур-бель жалаушала-ры, дауыс зо-райтқышы бар байланыс жүйе-сі, телефондық	1-1 М Орталықтандырылған жол бұруларды аудару және жергілікті басқару пультімен немесе орталықтандырылған бекет пультімен сигналдарды басқару	Орталықтандырылған жол бұруларды аудару тәсілдерін дербес анықтау. жергілікті басқару пультімен немесе орталықтандырылған бекет пультімен сигналдарды басқару кезіндегі өзіндік анықтау мен өзіндік бағалау дағдылары	Жол бұрушы аударулардың құралдары, бағыттарды дайындау кезінде орталықтандырылмаған жол бұрушыларды бекіту мен аудару туралы білім. Төбешік құрылғыларын жөндеу және техникалық қызмет көрсету
2 Ф	Жылжымалы құрам, станция жолдары, жол бұру аударымдары, блокада-лау және байла-ныс орталық-тандыру, сиг-нал беру құры-лғылары	байланыс құралдары, ілулі құлыптар және оларға кілттер, тежегіш башмактар, үстел үстелік журналдар және басқа техникалық құжаттамалар	2-1 М Станцияның техникалық-жарлық актімен орнатылған нормалар бойынша және тежегіш башмақтарымен станциялық жолдарда жылжымалы құрамды бекіту 2-2 М Станция жұмысының технологиялық процесстеру мен техникалық-жарлық актімен сәйкес қызмет көрсітіліп жатқан маневрлік аудандағы қозғалыстың қауіпсіздігін қамтамасыз ету	Тежегіш башмақтарымен станциялық жолдарда жылжымалы құрамды бекіту тәсілдерін дербес анықтау Станция жұмысының технологиялық процесстері мен техникалық-жарлық актімен сәйкес қызмет көрсітіліп жатқан маневрлік аудандағы қозғалыстың қауіпсіздігін қамтамасыз ету кезінде өзіндік анықтау, өзіндік ұйымдастыру және өзіндік бағалау дағдылары	бойынша жұмыстарды жасау кезінде автоматтандырылған және механикалық сұрыптайтын төбешіктердегі маневрлік қозғалтулар мен құрамдарды тарату қауіпсіздігі туралы білім. Жол бұру аудармалардағы ақаулықтардан қоршау; жол бұрушы сілтеуіштерді жарықтандыру тәртібі; бағытты-бақылау құрылғыларды тағайындау және жұмыс істеу принципі, тежегіш башмақтардың құрылғылары, техника қауіпсіздігі және еңбек қорғауы, жүктерді тасымалдау туралы білім
3 Ф	Жылжымалы құрам, станция жолдары, жол	Дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, теле-	3-1 М Жолдың бос болуын тексеру, блокада-лау және байланыс, орта-	Жолдың бос болуын тексеру, орталықтандырылған жол бұрушыларды	

бұру аударымдары, блокадалау және байланыс орталықтандыру, сигнал беру құрылғылары	фондық байланыс құралдары,, радиостанция, компьютерлер және оргтехника	лықтандыру, сигнал беру құрылғылардың дұрыс жұмысының бұзушылық жағдайында бағыттарды дайындау дұрыстығын тексеру және орталықтандырылған жол бұрушыларды аудару	курбелмен аудару тәсілдерін дербес анықтау. блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құрылғылардың дұрыс жұмысының бұзушылық жағдайында бағыттарды дайындау дұрыстығын тексеру кезіндегі өзіндік анықтау, өзіндік ұйымдастыру және өзіндік бағалау дағдылары
--	--	--	---

5-кесте

5. СБШ 4-деңгейіндегі «Орталықтандырылған бекет операторы» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жылжымалы құрам, станция жолдары, жол бұру аударымдары, блокадалау және байланыс, орыалықтандыру, сигнал беру құрылғылары	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостанция, шам, курбель жауашалары, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, ілулі құлыптар және оларға кілттер,	1-1 М Орталықтандырылған жол бұруларды аудару және жергілікті басқару пультімен немесе орталықтандырылған бекет пультімен сигналдарды басқару	Орталықтандырылған жол бұруларды аудару және жергілікті басқару пультімен немесе орталықтандырылған бекет пультімен сигналдарды басқару кезіндегі өзіндік анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	Жақындаулар, орталықтандырылған жол бұрулардың жұмыс істеу принциптері, техника қауіпсіздігі және еңбек қорғау, техникалық-жарлықты акт және жұмысына қатысты, станция бөлігіндегі жұмыстың технологиялық процесстері туралы білім
2 Ф	Жылжымалы құрам, станция жолдары, жол бұру аударымдары, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құрылғылары	тежегіш башмактар, үстел үстелік журналдар және басқа техникалық құжаттамалар	2-1 М Станцияның техникалық-жарлық актімен орнатылған нормалар бойынша және тежегіш башмактарымен станциялық жолдарда жылжымалы құрамды бекіту	Тежегіш башмактарымен станциялық жолдарда жылжымалы құрамды бекіту кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	Жақындаулар, орталықтандырылған жол бұрулардың жұмыс істеу принциптері, тежегіш башмактармен жұмыс істеуі, техника қауіпсіздігі және еңбек қорғау, техникалық-жарлықты акт және жұмысына қатысты, станция бөлігіндегі жұмыстың технологиялық процесстері туралы білім
			2-2 М Станция жұмысының технологиялық процесстеру мен техникалық-жарлық актімен сәйкес қызмет көрсетіліп жатқан	Нақтылау және маневрлік аудандағы қозғалыстың қауіпсіздігін қамтамасыз ету нәтижесіне баға беру.	Жақындаулар, Төбешік құрылғыларын жөндеу және техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстарды жасау кезінде автоматтандырылған және меникалынған

			маневрлік аудандағы қозғалыстың қауіпсіздігін қамтамасыз ету		сұрыптайтын төбешіктердегі маневрлік қозғалтулар мен құрамдарды тарату қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері, техника қауіпсіздігі туралы білім
3 Ф	Жылжымалы құрам, станция жолдары, жол бұру аударымдары, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құрылғылары	Дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, радиостанция, компьютерлер және оргтехника	3-1 М Жолдың бос болуын тексеру, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құрылғылардың дұрыс жұмысының бұзушылық жағдайында бағыттарды дайындау дұрыстығын тексеру және орталықтандырылған жол бұрушыларды аудару	Нақтылау және орталықтандырылған жол бұрушыларды қурбелмен аудару нәтижесіне баға беру. Блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құрылғылардың дұрыс жұмысының бұзушылық жағдайында бағыттарды дайындау дұрыстығын, жолдың бос болуын тексеру кезіндегі өзіндік анықтау, өзіндік ұйымдастыру және дағдылары	

6-кесте

6. СБШ 5-деңгейіндегі «Парк бойынша кезекші» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, үстел үстелік журналдар және басқа техникалық құжаттамалар	1-1 М Поездік жағдаймен және теміржол жолдарының ахуалымен танысу. Станциядағы маневрлік жұмысты, поезддерді аттандыру мен өткізу, қабылдауды қамтамасыз ету бойынша жұмыстар ұйымдастыру	Станциядағы маневрлік жұмысты, поезддерді аттандыру мен өткізу, қабылдауды қамтамасыз ету кезіндегі шешімдерді қабылдау мен талдау дағдылары.	Жүк тасымалы, қауіпті жүктерді теміржол бойынша тасымалдау кезінде апатты жағдайлардың алдын алу, дабыл жүйесі, орталықтандыру, блокадалау құрылғылары жұмысы, поезд қозғалысы кестесі, поезд қозғалысы және маневрлік жұмыстар, теміржолдарды техникалық пайдалану, станция жұмыстары, теміржолдағы еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігі туралы білім. Кәсіптік жағдайларды жүйелік талдау және жобалау әдістемесі, поездарды қабылдау, жөнелту, өткізуді қамтамасыз ету бойынша басқармалық шешімдер қабылдау әдістемесі, сондай-ақ станциядағы маневрлік жұмыстар, бұрмаларды басқару және электрлік орталықтандыру құрыл-
			1-2 М Станция жұмысының ауысымды жоспары мен маневрлік жұмысы, поезддер қозғалысының графигін жасауды қамтамасыз ету, станцияның негізгі жұмыс зоналарын бақылау жүргізу	Маневрлік жұмысы мен поезддер қозғалысының графигін жасауды түзеу және бақылау. Станция жұмысының ауысымды графигімен қамтамасыз ету кезіндегі өзіндік талдау және талдау дағдылары.	
2 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар, жол бұрушы аудармалар, сигнал беру, орталықтандыру және блокадалау құралдары	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, үстел үстелік журналдар және басқа	2-1 М Поездер қозғалысы журналын жүргізу, сигнал мен жол бұрушыларды басқару	Сигнал немесе жол бұрушы электрлік орталықтандырылған құралымен басқару пультімен басқару кезіндегі шешімдерді қабылдау мен жағдайды жасау дағдылары.	
			2-2 М Атқарушы бекет жұмысшыларына бағыт-	Маневрлік қозғалулар мен поезддерді аттанды-	

		техникалық құжаттамалар.	тарды дайындауға бұйрық береді, сигнал немесе орталықтандырылған жол бұрушы электрлік құралымен басқару пульті арқылы маневрлік қозғалулармен поездерді аттандыру, өткізу, қабылдау маршруттарын дайындау бойынша операцияларды орындау	ру, өткізу, қабылдау маршруттарын дайындау бойынша операцияларды орындау кезіндегі өзіндік талдау және талдау дағдылары. Аткарушы бекет жұмысшыларының қызметін түзеу және бақылау дағдылары.	ғыларын басқару тетігі дабылдарын басқару туралы білім. Тасымалдау процесіне қатысушы бағынышты жұмысшыларды оперативті басқару туралы білім.
3 Ф	Жылжымалы құрам	Техникалық және нормативті құжаттама	3-1 М Құрамдарды техникалық және коммерциялық қаралуға ұсыну және олардың аттандыруға дайын екенін бақылау	Жағдайды талдау, құрамдарды техникалық және коммерциялық қаралуға ұсыну кезіндегі қызметті түзеу және бақылау	
			3-2 М Тасымалдау процесстеріне қатысатын, бағынышты жұмысшыларды оперативті басшылықты жүзеге асыру; олармен технологиялық пен еңбек тәртібін ұстануды бақылау	Жағдайды талдау, тасымалдау процесстеріне қатысатын, бағынышты жұмысшыларды оперативті басшылықты жүзеге асыру; олармен технологиялық пен еңбек тәртібін ұстануды бақылау кезіндегі өзіндік талдау	

7-кесте

7. СБШ 3-деңгейіндегі «Сигналшы» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жылжымалы құрам	Тежегіш башмақтар, қызыл әйнекті қол шамы, қолбақтар, сигналдық белгілер	1-1 М Жолдық жұмыстарды жасау орнымен қоршайтын алма-лы жылжымалы бірліктері, сигналдық белгілер және петардалар, ауыспалы сигналдардың сақталуын қамтамасыз ету және орнату	Ауыспалы сигналдардың сақталуын қамтамасыз ету және орнату кезінде өзіндік анықтау және өзіндік ұйымдастыру дағдылары	Станцияның жұмысының технологиялық процесстері және техника-жарлықты әкiсi туралы білім
			1-2 М Өтіп бара жатқан поездерді қадағалау және жолдық жұмыстың басқарушысына көрінетін және дауысы бар сигналдарды уақтылы беру	Өтіп бара жатқан поездерді қадағалау және жолдық жұмыстың басқарушысына көрінетін және дауысы бар сигналдарды уақтылы беру және орындау тәсілдерін дербес анықтау	Техника қауіпсіздік, нұсқаулар, өрт қауіпсіздігі, техникалы-жарлықты әкiсi туралы білім

			1-3 М Жолдық жұмыс басшысының рұқсатымен петардалар мен сигналдық қоршауларды алып тастау	Жолдық жұмыс басшысының рұқсатымен петардалар мен сигналдық қоршауларды алып тастау тәсілдерін дербес анықтау	Құралдар, жол бұрушы аудармалар, маршрутты дайындау кезінде орталықтанбаған жол бұруларды бекіту және аударма туралы білім
2 Ф	Вагон	Тежегіш башмактар, сигналдар, қызылшамы	2-1 М Станцияның техникалы-жарлықты актімен орнатылған, нормаларға сәйкесінше(тежегіш құралдармен) тежегіш башмактары бар құрамдар мен жолдарда тұрған вагондарды бекіту	Тежегіш башмактарды пайдалана отырып жолдарда тұрған вагондарды және құрамдарды бекіту кезіндегі өзіндік ұйымдастыру дағдылары	Жүк тасымалдау, техника қауіпсіздігі мен еңбек қорғау, тежегіш башмақ құралдары және оларды қолдану, жұмыс істеу принципі және маршрутты-бақылау құралдарын орнату, жол бұрушы белгілерінің жарықтандыру тәртібі, жол бұрушы аудармалардың ақаулықтарын қоршау туралы білім
			2-2 М Маневрлік жұмыстарды жасау және поездерді өткізу, аттандыру, қабылдау кезінде көрінетін және дауысы бар сигналдарды беру	Маневрлік жұмыстарды жасау және поездерді өткізу, аттандыру, қабылдау кезінде көрінетін және дауысы бар сигналдарды берудің орындалу тәсілдерін дербес анықтау	Алынбалы қозғалмалы бірліктер және жолдық жұмысты жасау орнының сигналдық белгілері және қоршау сигналдарының схемалары, поездік сигналдар және олармен поезд соның көрсету тәртіптері туралы білім
3 Ф	Поез	Курбель, жол бұрушы, сигналшының құралдары	3-1 М Жолдың бос болуын тексеру, орталықтандырылған жол бұруларды курбелмен аудару, сигнал беру, орталықтандыру және блокадалау құралдарының жұмысының бұзушылықтары бар жағдайындағы поездерді өткізу, аттандыру мен қабылдау кезіндегі маршрутты дайындау дұрыстығын тексеру	Орталықтандырылған жол бұруларды курбелмен аудару кезінде өзіндік анықтау және өзіндік ұйымдастыру дағдылары	Техника қауіпсіздік, станция бөлігіндегі жұмысына қатысты кезекті жол бұрушы бекеті; Дұрыс күйде жол бұрушы аудармаларды ұстау туралы білім

8-кесте

8. СБШ 4-деңгейіндегі «Сұрыптайтын төбешік бойынша кезекші» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар, жол бұ-		1-1 М Қазақстан Республикасының теміржолды техникалық пайдалану	Тапсырмаларды нақтылау, міндет қою және теміржолды	Жақындаулар, принциптер және станцияның бөлігіндегі жұмысының

	ру аудармалары, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құралдары	Техникалық құжаттамалар, поезд бойынша жұмыс жоспары	ережелерінің талаптарымен және поездерді құрастыру жоспарымен сәйкес құрамдарды құрастыру және ажырату бойынша ауысымдық тапсырманы орындауды ұйымдастыру, техникалық-жарлықты актімен және станция жұмысының технологиялық процесстерімен, олардың орындалуын бақылау	техникалық пайдалану ережелерінің талаптарымен және поездерді құрастыру жоспарымен сәйкес құрамдарды құрастыру және ажырату бойынша ауысымдық тапсырманы орындауды ұйымдастыру, техникалық-жарлықты актімен және станция жұмысының технологиялық процесстерімен қамтамасыз ету нәтижесіне баға беру	технологиялық процесстері мен технико-өкімді актілер туралы білім. Поезд құраушы мен көмекшісінің жұмыстарының сипаттамалары, жүк тасымалдау, техника қауіпсіздігі мен еңбек қорғау туралы білім. Тежегіш позициялардың орналасуы, сұрыпталатын жолдардың жоспары мен профилі, олардың сыйымдылығы мен мамандандыру, вагондардың жүріс сапалары, сұрыптайтын паркте вагондарды біріктіруінің мүмкін жылдамдығы мен вагондарды тіркеуден ағытулар арасында керекті аралықпен қамтамасыз ету үшін әр түрлі атмосфералық жағдайлар кезінде вагондардың тежелуі туралы білім. Еңбекке ынталандыру мен уәждемелеу тәсілдері туралы білім
			1-2 М Маневрлік жұмысты жасаудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, техника қауіпсіздік ережелерін ұстану, төбешікті және локомотив құралдарды тиімді пайдалану, және де тасымалданушы жүктер мен жылжымалы құрамның сақталуын	Тапсырмаларды нақтылау, міндет қою және маневрлік жұмысты жасаудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, техника қауіпсіздік ережелерін ұстану, төбешікті және локомотив құралдарды тиімді пайдалану, және де тасымалданушы жүктер мен жылжымалы құрамның сақталуы нәтижесіне баға беру	
2 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар, жол бұру аудармалары, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құралдары	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, тежегіш башмақтар, курбель, шам, жалаушылар, ілулі құлыптар және оларға арналған кілттер, үстел үстелік журналдар және басқа техникалық құжаттамалар	2-1 М Аса қауіпсіздікті қажет ететін, сұрыптайтын парктің жолдарындағы бөлек санатты жүктермен вагондардың және таратылатын құрамдардың болуы, жұмыс жасау жоспары туралы жұмысшыларға ақпараттандыру	Міндет қою және сұрыптайтын парктің жолдарындағы вагондардың және таратылатын құрамдардың болуы нәтижесіне баға беру. Аса қауіпсіздікті қажет ететін, бөлек санатты жүктермен жұмыс істеу кезіндегі өзіндік анықтау және өзіндік ұйымдастыру дағдылары	
3 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар, жол бұру аудармалары,	компьютерлер және оргтехника, радиостанция, дауыс зо-	3-1 М Төбешікті автоматтандыру, механизациялау, орталықтандыру, сигнал беру және байланыс құ-	Төбешікті автоматтандыру, механизациялау, орталықтандыру, сигнал беру	

	блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құралдары	райтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары	ралдарын күтуді бақылау, олардың ақаулықтарын жоюға оперативті шараларын қабылдайды	және байланыс құралдарын күту және дұрыс күйін қамтамасыз ету кезінде өзіндік анықтау және өзіндік нормалау дағдылары. Жұмысшылардың біліктілігін арттыру үшін уәждеме	
--	---	---	---	--	--

9-кесте

9. СБШ 3-деңгейіндегі «Сұрыптайтын төбешік операторы» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар, жол бұру аудармалары, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құралдары	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, тежегіш башмактар, курбель, шам, жалаушылар, ілулі құлыптар және оларға арналған кілттер, үстел үстелік журналдар және басқа техникалық құжаттамалар	1-1 М Сұрыптайтын парктің қылтасындағы маневрлік қозғалулармен құрамдарды тарату процесінде тіркеуден ағытуды қолдану маршруттарын дайындау үшін сигналдармен басқару және орталықтандырылған жол бұруларды өзіндік анықтау мен өзіндік бағалау дағдылары	Маневрлік қозғалулармен құрамдарды тарату процесінде сигналдармен басқару және орталықтандырылған жол бұруларды аударуды орындау кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік бағалау дағдылары	Құрамдарды тарату және төбешік құралдарын жөндеу және техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар жасау кезіндегі сұрыптайтын төбешіктің автоматтандыру, механизациялау, орталықтандыру, сигнал беру және байланыс құралдарымен маневрлік қозғалулар туралы білім; жүктерді тасымалдау; техника қауіпсіздігі және еңбек қорғау; жұмысына қатысты станция бөлігіндегі технологиялық процесс пен техникалы-жарлықты акт; сұрыптайтын төбешіктің техникалық құралдарының жұмыс істеу принципі мен оларды пайдалану туралы білім
			1-2 М Сұрыптайтын паркте вагондарды біріктіруінің мүмкін жылдамдығы мен вагондарды тіркеуден ағытулар арасында керекті аралықпен қамтамасыз ету үшін тежелу жолы вагондық баяулатқыштармен вагон қозғалысының жылдамдығын реттеу	Тежелу жолымен вагон қозғалысының жылдамдығын реттеу тәсілдерін дербес анықтау	
2 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар, жол бұру аудармалары, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құралдары	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, тежегіш башмактар, курбель, шам, жалаушылар, ілулі құлыптар және оларға арналған кілттер,	2-1 М Сұрыптайтын бет мәліметімен тіркеуден ағытуды қолдану маршруттарымен сәйкес болуын қадағалау	Сұрыптайтын бет мәліметімен тіркеуден ағытуды қолдану маршруттарымен сәйкес болуын қадағалау тәсілдерін дербес анықтау	
			2-2 М Құрамды тарату тәртібі, тіркеуден ағытуды қолдану бағыты және тежелу кезінде айырма ептілігі бар, жүк вагондардың болуы ту-	Құрамды тарату тәртібі, тіркеуден ағытуды қолдану бағыты және тежелу кезінде айырма ептілігі бар, жүк вагондардың болуы ту-	

		үстел үстелік журналдар және басқа техникалық құжаттамалар	рықша ептілігі бар, жүк вагондардың болуы туралы ақпаратты жіберу	ралы ақпаратты жіберу кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік бағалау дағдылары	
--	--	--	---	---	--

10-кесте

10. СБШ 4-деңгейіндегі «Сұрыптайтын төбешік операторы» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар, жол бұру аудармалары, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құралдары	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, тежегіш башмактар, курбель, шам, жалаушылар, ілулі құлыптар және оларға арналған кілттер, үстел үстелік журналдар және басқа техникалық құжаттамалар	1-1 М Сұрыптайтын парктің қылтасындағы маневрлік қозғалулар мен құрамдарды тарату процесінде тіркеуден ағытуды қолдану маршруттарын дайындау үшін сигналдармен басқару және орталықтандырылған жол бұруларды аудару	Сигналдармен басқару және орталықтандырылған жол бұруларды аударуды орындау кезінде өзіндік нормалау дағдылары	Жақындаулар, принциптер және құрамдарды тарату және төбешік құралдарын жөндеу және техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар жасау кезіндегі сұрыптайтын төбешіктің автоматтандыру, механизациялау, орталықтандыру, сигнал беру және байланыс құралдарымен маневрлік қозғалулар; жүктерді тасымалдау; техника қауіпсіздігі және еңбек қорғау; жұмысына қатысты станция бөлігіндегі технологиялық процесс пен техникалық жарлықты акт; сұрыптайтын төбешіктің техникалық құралдарының жұмыс істеу принципі мен оларды пайдалану туралы білім
			1-2 М Сұрыптайтын паркте вагондарды біріктіруінің мүмкін жылдамдығы мен вагондарды тіркеуден ағытулар арасында керекті аралықпен қамтамасыз ету үшін тежелу жолы вагондық баяулатқыштармен вагон қозғалысының жылдамдығын реттеу	Нақтылау, міндет қою, тежелу жолымен вагон қозғалысының жылдамдығын реттеу нәтижесіне баға беру	
2 Ф	Жылжымалы құрам, станциялық жолдар, жол бұру аудармалары, блокадалау және байланыс, орталықтандыру, сигнал беру құралдары	Пульт-табло, компьютерлер және оргтехника, радиостанция, дауыс зорайтқышы бар байланыс жүйесі, телефондық байланыс құралдары, тежегіш башмактар, курбель, шам, жалаушылар, ілулі құлыптар және оларға арналған кілттер, үстел үстелік журналдар және басқа техникалық құжаттамалар	2-1 М Сұрыптайтын бет мәліметімен тіркеуден ағытуды қолдану маршруттарымен сәйкес болуын қадағалау	Нақтылау, міндет қою, сұрыптайтын бет мәліметімен тіркеуден ағытуды қолдану маршруттарымен сәйкес болуын қадағалау нәтижесіне баға беру	
			2-2 М Құрамды тарату тәртібі, тіркеуден ағытуды қолдану бағыты және тежелу кезінде айрықша ептілігі бар, жүк вагондардың болуы туралы ақпаратты жіберу	Құрамды тарату тәртібі туралы ақпаратты жіберу кезінде өзіндік ұйымдастыру мен өзіндік анықтау дағдылары	

11-кесте

11. СБШ 2-деңгейіндегі «Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеуші» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Вагон	Тежегіш башмактар	1-1 М Тежегіш башмактары арқылы тежеу жолымен вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу	Тежегіш башмактары арқылы тежеу жолымен вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу кезінде өзіндік түзету және өзіндік бақылау дағдылары	Поез құраушы мен көмекшісінің жұмыстарының сипаттамалары, жүк тасымалдау, техника қауіпсіздігі мен еңбек қорғау, жұмысына қатысты станция бөлігіндегі технологиялық процесс пен техникалық-жарлықты актісі, тежегіш башмактар құралдары мен рельстерге орнату үшін құрылғылар, рельстерден тежегіш башмактарды алып тастау және қондыру туралы базалық білім. Өндірістік ұйымдардың теміржол жолдарында, сұрыптайтын станцияларда, маневрлік жұмыстарды жасау, тежегіш позициялардың орналасуы, сұрыптайтын жолдардың профилі мен жоспары, олардың маманданулығы мен сыйымдылығы, вагондардың жүріс сапасы, сұрыптайтын парктегі вагондарды біріктірудің мүмкін жылдамдығы мен тіркеуден ағытулар арасындағы керекті аралықпен қамтамасыз ету үшін әр түрлі атмосфералық жағдайлардағы вагондарды тежеу тәртібі туралы білім
			1-2 М Жолдарды тұрған тежегіш башмактары бар вагондарды қоршау және бекіту, оларды алып тастау	Жолдарды тұрған тежегіш башмактары бар вагондарды қоршау және бекіту, оларды алып тастауды орындау кезінде өзіндік түзету және өзіндік бақылау дағдылары	
			1-3 М Сұрыптайтын парк жолдарындағы вагондарды тіркеу және бастықтыруға қатысу	Сұрыптайтын парк жолдарындағы вагондарды тіркеу және бастықтыруға қатысу кезінде өзіндік түзету және өзіндік бақылау дағдылары	
2 Ф	Рельс	Тежегіш башмактар	2-1 М Тежегіш позицияларға жеткізіп тастау және жолдардың тежегіш башмактарын жинау	Тежегіш позицияларға жеткізіп тастау және жолдардың тежегіш башмактарын жинау кезінде өзіндік түзету және өзіндік бақылау дағдылары. Жұмыс тәсілін нұсқаулар негізінде таңдау	
			2-2 М Тежегіш позиция және тазалықта лақтыру башмактарын күту.	Тежегіш позиция және лақтыру башмактарын тазалықта күту кезінде өзіндік түзету және өзіндік бақылау	

			2-3 М Тежегіш башмактардың ақаулықтарын ауыстыру	Жұмыс тәсілін тежегіш башмактардың ақаулықтарын ауыстыру кезінде нұсқаулар негізінде таңдау	
--	--	--	--	---	--

12-кесте

12. СБШ 3-деңгейіндегі «Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеуші» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Вагон	Тежегіш башмактар	1-1 М Тежегіш башмактары арқылы тежеу жолымен вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу	Тежегіш башмактары арқылы тежеу жолымен вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу кезінде өзіндік түзету және өзіндік бақылау дағдылары	Тежегіш башмақтарының құралдары мен рельстерге қондыру үшін құрылғылары, рельстен тежегіш башмақтарды алу және қондыру, тежегіш позициялардың орналасуы, сұрыптайтын жол профиль мен жоспары туралы білім. жүк тасымалдау, техника қауіпсіздігі мен еңбек қорғау, жұмысына қатысты станция бөлігіндегі технологиялық процесс пен техникалы-жарлықты әктісі,тежегіш башмақтар құралдары мен рельстерге орнату үшін құрылғылар, рельстерден тежегіш башмақтарды алып тастау және қондыру туралы базалық білім. Өндірістік ұйымдардың теміржол жолдарында, сұрыптайтын станцияларда, маневрлік жұмыстарды жасау, тежегіш позициялардың орналасуы, сұрыптайтын жолдардың профилі мен жоспары, олардың маманданулығы мен сыйымдылығы,вагондардың жүріс сапасы, сұрыптайтын парктегі вагондарды біріктірудің мүмкін жылдамдығы мен тіркеуден ағытулар арасындағы керекті аралықпен қамтамасыз ету үшін әр түрлі атмосфералық жағдайлардағы вагондарды тежеу тәртібі туралы білім
			1-2 М Жолдарды тұрған тежегіш башмақтары бар вагондарды қоршау және бекіту, оларды алып тастау	Жолдарды тұрған тежегіш башмақтары бар вагондарды қоршау және бекіту, оларды алып тастауды орындау кезінде өзіндік бағалау және өзіндік анықтау дағдылары	
			1-3 М Сұрыптайтын парк жолдарындағы вагондарды тіркеу және бастықтыруға қатысу	Сұрыптайтын парк жолдарындағы вагондарды тіркеу және бастықтыру кезінде өзіндік ұйымдастыру және өзіндік анықтау дағдылары	
2 Ф	Рельс	Тежегіш башмактар	2-1 М Тежегіш позицияларға жеткізіп тастау және жолдардың тежегіш башмақтарын жинау	Тежегіш позицияларға жолдардың тежегіш башмақтарын жинау кезінде өзіндік бағалау, өзіндік ұйымдастыру, өзіндік анықтау дағдылары. Тежегіш позицияларға тежегіш башмақтарын жеткізіп тастау тәсілін дербес анықтау	
				Тежегіш позиция және лақтыру баш-	

			2-2 М Тежегіш позиция және тазалықта лақтыру башмақтарын күту.	мақтарын тазалықта күту кезіндегі өзіндік бағалау, өзіндік ұйымдастыру, өзіндік анықтау дағдылар	
			2-3 М Тежегіш башмақтардың ақаулықтарын ауыстыру	Тежегіш башмақтардың ақаулықтарын ауыстыру тәсілін дербес анықтау	

13-кесте

13. СБШ 4-деңгейіндегі «Вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеуші» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Вагон	Тежегіш башмақтар	1-1 М Тежегіш башмақтары арқылы тежеу жолымен вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу	Тежегіш башмақтары арқылы тежеу жолымен вагондардың қозғалу жылдамдығын реттеу кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	Жақындаулар мен тежегіш башмақтарының құралдары мен рельстерге қондыру үшін құрылғылары, рельстен тежегіш башмақтарды алу және қондыру, тежегіш позициялардың орналасуы, сұрыптайтын жол профиль мен жоспары туралы білім. жүк тасымалдау, техника қауіпсіздігі мен еңбек қорғау, жұмысына қатысты станция бөлігіндегі технологиялық процесс пен техникалы-жарлықты актісі, тежегіш башмақтар құралдары мен рельстерге орнату үшін құрылғылар, рельстерден тежегіш башмақтарды алып тастау және қондыру туралы базалық білім. Өндірістік ұйымдардың теміржол жолдарында, сұрыптайтын станцияларда, маневрлік жұмыстарды жасау, тежегіш позициялардың орналасуы, сұрыптайтын жолдардың профилі мен жоспары, олардың маманданулығы мен сыйым-
			1-2 М Жолдарды тұрған тежегіш башмақтары бар вагондарды қоршау және бекіту, оларды алып тастау	Жолдарда тұрған тежегіш башмақтары бар вагондарды қоршау және бекіту, оларды алып тастау кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	
			1-3 М Сұрыптайтын парк жолдарындағы вагондарды тіркеу және бастықтыруға қатысу	Сұрыптайтын парк жолдарындағы вагондарды тіркеу және бастықтыру кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	
2 Ф	Рельс	Тежегіш башмақтар	2-1 М Тежегіш позицияларға жеткізіп тастау және жолдардың тежегіш башмақтарын жинау	Тежегіш позицияларға жеткізіп тастау және жолдардың тежегіш башмақтарын жинау кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	
			2-2 М Тежегіш позиция және тазалықта лақтыру башмақтарын күту.	Тежегіш позиция және лақтыру башмақтарын тазалықта күту кезінде өзіндік	

				анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	дылығы,вагондардың жүріс сапасы, сұрыптайтын парктегі вагондарды біріктірудің мүмкін жылдамдығы мен тіркеуден ағытулар арасындағы керекті аралықпен қамтамасыз ету үшін әр түрлі атмосфералық жағдайлардағы вагондарды тежеу тәртібі туралы білім Еңбекке ынталандыру және еңбекке қы тәсілдері туралы білім
			2-3 М Тежегіш башмактардың ақаулықтарын ауыстыру	Тежегіш башмактардың ақаулықтарын ауыстыру кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	

14-кесте

14. СБШ 3-деңгейіндегі «Жүк поездарының кондукторы» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жүк, багаж	Тасымалданатын құжаттар, аттандыратын жүктің құрамы	1-1 М Тасымалданатын құжаттарды тапсыру мен қабылдау, тасымалданатын жүктердің сақталуын қамтамасыз ету, аттандыратын поездың құрамы мен жұмыс жоспарымен поез машинистінің танысу	Тасымалданатын жүктердің сақталуын қамтамасыз ету тәсілін дербес анықтау. аттандыратын поездың құрамы мен жұмыс жоспарымен поез машинистінің танысуы кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік ұйымдастыру дағдылары	Жүк тасымалдау, техника қауіпсіздігі мен еңбек қорғау, аттандыру пунктінде поездарды қабылдау, жіберу және қызмет көрсету тәртіптері, жүріс жолында,келу пункттерінде, ашық жылжымалы құрамға жүктерді тиеу және вагондарды мен контейнерді пломбалау, поезд құраушысы мен оның көмекшісінің лауазымдық нұсқаулары, жұмысына қатысты станция бөлігіндегі технологиялық процесс пен техникалық-жарлықты актісі, жүк құжаттарын рәсімдеу тәртібі, тежегіш башмактарды қолдану, поездарды қалыптастыру жоспары, орталықтандырылмаған жол бұруды және жергілікті басқаруға берілген орталықтандырылған жол бұруды аудару тәртібі туралы білім
			1-2 М Өндірістік кәсіпорындардың жолдарындағы вагондар мен поездарға қызмет көрсету мен тапсыру, қабылдау	Вагондар мен поездарға қызмет көрсету кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік ұйымдастыру дағдылары	
2 Ф	Поез, вагонда.	Тежегіш башмактар, жол бұру сигналдарын ілу және алу	2-2 М Аралықта тоқтауы кезінде поезды қоршау және бекіту немесе жеке вагондарды, жолда тұрған, тежегіш башмактармен және оларды вагондардың астынан алып тастау	Аралықта тоқтауы кезінде поезды немесе жолда тұрған жеке вагондарды қоршау және бекіту кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік ұйымдастыру дағдылары	
			2-3 М Орталықтандырылмаған жол бұруды маневр кезінде аудару, жол бұру бекет кезекшісінің қызмет көрсетпейтін немесе жер-	Орталықтандырылмаған жол бұруды маневр кезінде аудару кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік ұйымдастыру дағдылары	

		гілікті басқаруға берілген орталықтандырылған жол бұру	
--	--	--	--

15-кесте

15. СБШ 4-деңгейіндегі «Жүк поездарының кондукторы» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлік және дағдылар	Білім
1 Ф	Жүк, багаж	Тасымалданатын құжаттар, аттандыратын жүктің құрамы	1-1 М Тасымалданатын құжаттарды тапсыру мен қабылдау, тасымалданатын жүктердің сақталуын қамтамасыз ету, аттандыратын поездың құрамы мен жұмыс жоспарымен поезд машинистінің танысу	Тасымалданатын жүктердің сақталуын қамтамасыз ету кезінде өзіндік анықтау дағдылары.Нақтылау және аттандыратын поездың құрамы мен жұмыс жоспарымен поезд машинистінің танысу нәтижесіне баға беру	Жақындаулар мен принциптер, жүк тасымалдау, техника қауіпсіздігі мен еңбек қорғау, аттандыру пунктінде поездарды қабылдау, жіберу және қызмет көрсету тәртіптері,
2 Ф	Поез, вагон	Тежегіш башмактар, жол бұру сигналдарын ілу және алу	2-1 М Маневрлік жұмысты орындау және аралық станциялардағы жиналатын, тасылатын, ауыстыратын поездеріне маневрлі қызмет көрсетуге қатысатын барлық жұмысшылардың әрекеттеріне басшылық	Техникалық құралдарды қолдана отырып маневрлік жұмысты орындау кезіндегі өзіндік анықтау дағдылары	жүріс жолында, келу пунктлерінде, ашық жылжымалы құрамға жүктерді тиеу және вагондарды мен контейнерді пломбалау, поезд құраушысы мен оның көмекшісінің лауазымдық нұсқаулары, жұмысына қатысты станция бөлігіндегі технологиялық процесс пен техникалы-жарлықты актісі, жүк құжаттарын рәсімдеу тәртібі, тежегіш башмактарды қолдану, поездарды қалыптастыру
			2-2 М Аралықта тоқтауы кезінде поезды қоршау және бекіту немесе жеке вагондарды, жолда тұрған, тежегіш башмактармен және оларды вагондардың астынан алып тастау	Нақтылау және аралықта тоқтауы кезінде поезды немесе жолда тұрған жеке вагондарды қоршау және бекіту нәтижесіне баға беру	жоспары, орталықтандырылмаған жол бұруды және жергілікті басқаруға берілген орталықтандырылған жол бұруды аудару тәртібі туралы білім
			2-3 М Орталықтандырылмаған жол бұруды маневр кезінде аудару, жол бұру бекет кезекшісінің қызмет көрсетпейтін немесе жергілікті басқаруға берілген орталықтандырылған жол бұру	Маневрлік жұмыс кезінде орталықтандырылмаған жол бұруды аудару кезінде өзіндік анықтау мен өзіндік нормалау дағдылары	

Ескерту: М – мақсат;

БАЖ – басқарудың автоматтандырылған жүйесі;

ССБАЖ – сұрыптау станцияларын басқарудың автоматтандырылған жүйесі.

«Темір жол станциясының
жұмысын ұйымдастыру»
кәсіби стандартына
5-қосымша

Келісу парағы

Ұйым атауы	Келісу күні
Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі	

Осы КС _____ тіркелді.

Кәсіби стандарттардың реестріне № _____ тіркелді.

Хат (хаттама) № _____ Күні _____